

Raadsmededeling openbaar

Nummer : 87-2022
Datum : 24 mei 2022
B&W datum :
Beh. Ambtenaar : Kirsten Jansen
Portefeuillehouder : J.C. Wikkerink en A.J. te Lindert
Onderwerp : Beantwoording schriftelijke vragen fracties CU, GB, VVD en D66 – Startnota inclusie mei 2022

Aanleiding:

In de startnota inclusie staat hoe de gemeente Aalten de komende jaren werkt aan inclusie. De nota geeft inzicht in de wijze waarop er samen voor wordt gezorgd dat iedereen in Aalten meedoet. De gemeenteraadsfracties van ChristenUnie, VVD, Gemeentebelangen en D66 hebben vragen gesteld over de nota. De vragen gaan onder andere over behapbaarheid van de opgave voor de gemeentelijke organisatie en over het betrekken van verschillende doelgroepen bij het opstellen van en uitvoering geven aan de nota.

Inhoud mededeling:

In deze mededeling beantwoorden wij de vragen van de fracties in volgorde van binnenkomst.

Vragen en antwoorden Christen Unie:

- Het kan een valkuil zijn dat de ambtenaren mogelijk de kar in dit hele proces gaan trekken. Hoe kan men ervoor zorgen dat dit niet gebeurt?

De titel van de nota: 'We doen het samen en iedereen doet mee' verwijst naar de gedeelde verantwoordelijkheid. De leden van de werkgroepen maken een plan om de actiepunten uit te voeren. Er komt ook een onafhankelijk projectleider. Door de taken en verantwoordelijkheden te verdelen wordt het voor de ambtenaren mogelijk om zuiver te blijven in hun rol. Zij volgen of het de werkgroepen en stuurgroep lukt om uitvoering te geven aan hun taak. Op het moment dat zij signaleren dat dit niet lukt gaan zij in gesprek om een oplossing te vinden. Ambtenaren kunnen daarbij bouwen op hun netwerk in de samenleving en de ondersteuning van collega's in de gemeentelijke organisatie. Duidelijke rolomschrijving en de discipline om daarmee in overeenstemming te handelen zorgen ervoor dat ambtenaren niet de kar van het hele proces gaan trekken.

- Eén van de uitgangspunten om te komen tot een inclusieagenda is dat met name ervaringsdeskundigen betrokken worden bij het maken van beleid.
Wat is de stand van zaken tot nu toe? Hoe vinden zij dat het tot nu toe gaat?

Het inclusie panel is heel vroeg in het stadium van de totstandkoming van de startnota inclusie betrokken. Het panel heeft meegedacht over de invulling hiervan. Er zijn drie prioritaire actiepunten benoemd. De sfeer waarin de gesprekken hebben plaatsgevonden was open, daardoor voelden de leden zich comfortabel om hun persoonlijke opvattingen te delen. De leden hebben aangegeven dat

zij de vroege betrokkenheid waarderen. Er is ook gereflecteerd op het proces. Er waren enkele hobbels en vertragingen maar deze hebben de positieve energie niet weggenomen. Hoe vinden zij dat het tot nu toe gaat? Het proces had wat hobbels en vertraging maar het wordt gewaardeerd dat zij inbreng hebben in de startnota inclusie en de gestelde actiepunten. Tijdens de beeldvormende raad op 30 mei is een groot deel van het panel aanwezig. Aan hen kan ook gevraagd worden hoe zij vinden dat het tot nu toe gaat.

Vragen en antwoorden D66:

In de bijlage is een korte lijst met betrokken ervaringsdeskundigen opgenomen.

- De Cultuurverbinders zijn met name gericht op vluchtelingenwerk. Hoe zijn minderheden die in Nederland geboren zijn betrokken?
- Hoe zijn (tijdelijke) arbeidsmigranten betrokken?
- Hoe zijn de verschillende groepen uit LHBITQ+ gemeenschap betrokken?
- Zijn ook ervaringsdeskundigen met laaggeletterdheid betrokken?

Inclusie raakt veel uiteenlopende groepen inwoners. De startnota is een vertrekpunt. Er staat in hoe wij de verschillende doelgroepen graag willen bereiken. Het kost tijd om vertegenwoordigers te vinden die zich uit willen spreken. Zelfs het verbinden van inwoners aan een panel vraagt soms veel tijd en energie. Wij spannen ons bij het geven van een vervolg van de nota maximaal in om inwoners uit de doelgroepen mee te laten denken en ontwikkelen. Wij proberen daarbij ook vormen te vinden waarin de tijdsinvestering voor deelnemers beperkt en begrensd is. Op basis van onze ervaringen tot nu toe verwachten wij dat inwoners wel kennis, ervaring en inzet willen leveren op incidentele basis, maar dat het moeilijk wordt om mensen voor langere tijd te verbinden. Op dit gegeven stemmen wij de werkvormen af. Wij verwachten dat het wel lukt om de werkgroepen vorm te geven met een goede afspiegeling van de doelgroepen.

De verschillende groepen die u noemt:

- De cultuurverbinder is in het beginstadium betrokken geweest, minderheden die in Nederland geboren zijn, zijn tot nu toe niet actief betrokken bij het panel. Dat sluit niet uit dat zij in de toekomst wel (weer) betrokken worden bij dit thema, hiervoor gaan wij actief op zoek naar een panellid of deelnemer voor een werkgroep.
- Op dit moment zijn er geen (tijdelijke) arbeidsmigranten betrokken.
- Vanuit de LHBITQ+ gemeenschap is een panellid kort betrokken geweest met het inclusiepanel, inmiddels is zij niet meer betrokken. Wij staan natuurlijk open voor andere kandidaten zodat ook zij vertegenwoordigd zijn in het panel.
- Er is een ervaringsdeskundige betrokken bij het panel die bekend is met laaggeletterdheid.
- Vaak wordt gesproken over "Inclusie en Diversiteit" en niet alleen "Inclusie". Waarom is het thema diversiteit nog niet uitgewerkt in deze startnotitie?

Diversiteit betekent verscheidenheid

Daarbij gaat het zowel om zichtbare kenmerken (zoals geslacht, leeftijd en etniciteit) als om minder zichtbare kenmerken (zoals wensen, behoeften, belastbaarheid, ziekte of handicap, competenties, werkstijlen, seksuele voorkeur en karaktereigenschappen). (Encyclo.nl)

'Inclusie is dat iedereen binnen de kaders van de rechtsstaat de vrijheid heeft en ervaart om naar behoefte en vermogen vorm te geven aan diens leven. Binnen een sociaal systeem waar: a) iedereen

a priori onderdeel van is, b) dat iedereen mede kan vormgeven en c) waarin eenieder zich (h)erkend en geaccepteerd voelt als individu.' (Movisie)

Diversiteit en inclusie staan hiermee in elkaars verlengde. Inclusie is zo breed en behelst zoveel onderwerpen dat je keuzes moet maken, je kan niet met alle thema's tegelijk aan de slag gaan. De startnota inclusie is een begin en in overleg met het inclusie panel zijn de eerste actiepunten benoemd. In 2022 gaan we onderzoeken wat past in de gemeente Aalten binnen het thema diversiteit.

Uitgangspunten

- Zou een uitgangspunt voor passende woonvormen zoals voldoende woonwagenaanbiedingen voor Sinti en Roma niet ook een uitgangspunt moeten zijn?

De gemeente Aalten vindt het belangrijk toe te werken naar een inclusieve samenleving, maar niet alles kan in één keer gerealiseerd worden. In de bijeenkomsten met ervaringsdeskundigen is gevraagd naar de meest belangrijke thema's. Deze thema's zijn speerpunten voor de komende twee jaren. Bij het vaststellen van de eerste actiepunten is ook gekeken naar de door VNG-thema's landelijke benoemde thema's voor een inclusie-agenda.

- Zou het fysiek zichtbaar maken van diversiteit en inclusie, zoals de regenboogvlag, ook niet een uitgangspunt moeten zijn?

In de pride week zal op het gemeentekantoor ook de Achterhoekse pride vlag gehesen worden.

Plan van aanpak 2022-2023

- Er is een aantal acties benoemd voor 2022-2023. Hoe wordt de raad hiervan op de hoogte gehouden en wanneer kan de raad bijsturen?

Door het vaststellen van de startnotitie geeft u de kaders mee waarbinnen wij aan het werk gaan. Wij verwachten niet dat de kaders in 2022 of 2023 bijgesteld hoeven te worden. Het is de bedoeling om inclusie integraal onderdeel van beleid te laten zijn. In de komende jaren ziet u meer aandacht voor het thema in nota's en communicatie uitingen van de gemeente. In 2024 komen wij bij u terug om terug te koppelen wat de resultaten zijn en wat het vervolg wordt. Uiteraard informeren wij u al er in het kader van dit traject maatschappelijke en/of politiek gevoelige aspecten naar boven komen. Wij stellen het ook op prijs als u het ons laat weten als u signalen opvangt in de samenleving die een relatie hebben met inclusie.

- Bij punt 6.5 staat dat in 2022 onderzocht wordt wat de gemeente kan op het gebied van diversiteit. Gemeente Oost Gelre en gemeente Winterswijk zijn sinds kort regenbooggemeente. Wordt bij dit punt ook meegenomen of de gemeente Aalten ook een regenbooggemeente kan worden?

Het jaar 2022 gaan wij gebruiken om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn. Een Regenbooggemeente is een gemeente die actief beleid ontwikkelt voor de acceptatie van lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuele, transgender, en intersekse personen (LHBTIQ+). Het traject naar regenbooggemeente is een langdurig proces wat niet binnen 1 jaar gerealiseerd kan worden. Er is reeds contact gelegd met gemeente Winterswijk en Oost Gelre en we gaan de komende tijd gebruiken om te bekijken wat wij hierin als gemeente kunnen gaan ondernemen.

Vragen en antwoorden van VVD:

- Op pagina 18 staat dat de gemeente bekend maakt aan alle inwoners waar zij terecht kunnen bij problemen. Is nu al bekend waar en hoe dat loket ingericht wordt? Op welke termijn wordt dit bekend gemaakt aan onze inwoners?

Inwoners kunnen terecht met hun problemen op gebied van inclusie bij een meldpunt. Hoe deze in te richten en vorm te geven wordt nog bekeken. Zie pag. 18 'plan van aanpak' van de startnota inclusie.

- Hoever gaat de gemeente om de inwoners die problemen ondervinden te helpen deze aan te pakken c.q. op te lossen? M.a.w. waar ligt de grens tussen het zelfmanagement (pag. 8) en actieve ondersteuning vanuit de gemeente.

Inwoners zijn in grote lijnen natuurlijk zelf verantwoordelijk voor het oplossen van hun problemen. Met betrekking tot inclusie kan de gemeente wel randvoorwaarde verwezenlijken zodat bijvoorbeeld mensen met een beperking minder problemen ondervinden.

- Ieder mens is uniek. Dat betekent dat oplossingen voor iedereen anders kunnen zijn. In hoeverre is de gemeente in staat om maatwerk te leveren of is het beleid gelijke monniken gelijke kappen?

Soms kunnen generieke maatregelen helpen om het voor een groep mensen eenvoudiger te maken mee te doen, maar vaak spelen individuele factoren een belemmerende rol. Wij proberen overal in het beleid vast te laten leggen dat steeds zo persoonlijk mogelijk wordt gekeken naar het vraagstuk en dat samen wordt gezocht naar een oplossing of een wijze om met het vraagstuk om te gaan. Dat betekent dat de vragen worden gesteld als: 'Wat is voor jou belangrijk en welke personen of organisaties uit jouw netwerk kunnen helpen zodat jij optimaal mee kunt doen? Zo persoonlijk mogelijk is niet alleen de titel van het beleidsplan sociaal domein, maar ook de werkwijze die wij op het gebied van inclusie willen hanteren.

Vragen en antwoorden Gemeentebelangen:

- Toegankelijkheid Concrete acties voor 2022-2023 De komende twee jaar gaat de gemeente aan de slag met het instellen van een meldpunt inclusie. Hoe wordt dit meldpunt geïntegreerd fysiek of digitaal? (blz 18)

We gaan nog onderzoeken hoe invulling te geven aan dit meldpunt, daarbij kijken we natuurlijk toegankelijkheid en bereikbaarheid.

- Bevorderen dat door de gemeente Aalten begrijpelijke informatie wordt gegeven. Hoe gaat dit bevorderd worden? Aan welke vormen van informatievoorziening wordt hierbij gedacht? (blz 18)

De werkgroep 'Bewustwording, communicatie en informatie' gaat aan de slag met dit actiepunt. Dan kunt u denken aan leesbare brieven van de gemeente op B2 niveau, werken met meer plaatjes in plaats van meer tekst. Met daarbij een belangrijke taak voor de ervaringsdeskundige om aan te geven waar zij tegen aanlopen.

- Bekend maken aan alle inwoners waar zij terecht kunnen bij problemen. Geldt dit voor alle problemen van onze inwoners of moeten we hierbij denken aan de doelgroepen met betrekking tot deze nota? (blz 18)

Dan moet u denken aan problemen op het gebied van toegankelijkheid.

- App ongehinderd. Op dit moment is de gemeente nog niet aangesloten op deze app. In hoeverre is deze app toegankelijke voor alle genoemde doelgroepen? (blz 18)

Eind juni is er een gesprek met Ongehinderd om resultaten van hun onderzoek te bespreken. Dan horen wij wat zij ons kunnen aanbieden maar vooralsnog kan iedere ondernemer, vereniging of bijvoorbeeld winkel zich aanmelden. Of wij ons gaan aanmelden als gemeente is ook een onderwerp dat de werkgroep kan bespreken en uitzoeken.

- De in te stellen projectorganisatie bestaande uit vertegenwoordigers van ervaringsdeskundigen, ondernemers, maatschappelijke organisaties, bestuurders en

ambtenaren van de gemeente Aalten krijgt een onafhankelijk voorzitter. Wordt deze vacature onafhankelijk voorzitter binnen het bestaande netwerk gezocht of wordt deze vacature openbaar opengesteld? (blz 20)

Deze onafhankelijke voorzitter is de komende periode ingevuld door een senior-adviseur van Spectrum.

Voorstel tot vaststellen van de startnota inclusie

Vragen ChristenUnie

- Het kan een valkuil zijn dat de ambtenaren mogelijk de kar in dit hele proces gaan trekken. Hoe kan men ervoor zorgen dat dit niet gebeurt?
- Eén van de uitgangspunten om te komen tot een inclusieagenda is dat met name ervaringsdeskundigen betrokken worden bij het maken van beleid. Wat is de stand van zaken tot nu toe? Hoe vinden zij dat het tot nu toe gaat?

D66 vragen Start nota inclusie

In de bijlage is een korte lijst met betrokken ervaringsdeskundigen opgenomen.

Vragen

- De Cultuurverbinders zijn met name gericht op vluchtelingenwerk. Hoe zijn minderheden die in Nederland geboren zijn betrokken?
- Hoe zijn (tijdelijke) arbeidsmigranten betrokken?
- Hoe zijn de verschillende groepen uit LHBTQ+ gemeenschap betrokken?
- Zijn ook ervaringsdeskundigen met laaggeletterdheid betrokken?

Vaak wordt gesproken over “Inclusie en Diversiteit” en niet alleen “Inclusie”

Vraag:

- Waarom is het thema diversiteit nog niet uitgewerkt in deze startnotitie?

5. Uitgangspunten

Vragen:

- Zou een uitgangspunt voor passende woonvormen zoals voldoende woonwagenaanbiedingen voor Sinti en Roma niet ook een uitgangspunt moeten zijn?
- Zou het fysiek zichtbaar maken van diversiteit en inclusie, zoals de regenboogvlag, ook niet een uitgangspunt moeten zijn?

6. Plan van aanpak 2022-2023

Vragen

- Er is een aantal acties benoemd voor 2022-2023. Hoe wordt de raad hiervan op de hoogte gehouden en wanneer kan de raad bijsturen?
- Bij punt 6.5 staat dat in 2022 onderzocht wordt wat de gemeente kan op het gebied van diversiteit. Gemeente Oost Gelre en gemeente Winterswijk zijn sinds kort regenbooggemeente. Wordt bij dit punt ook meegenomen of de gemeente Aalten ook een regenbooggemeente kan worden?

GemeenteBelangen

Vragen inclusie

Toegankelijkheid Concrete acties voor 2022-2023

Blz 18. De komende twee jaar gaat de gemeente aan de slag met het instellen van een meldpunt inclusie. Hoe wordt dit meldpunt geïntegreerd fysiek of digitaal?

Blz 18. Bevorderen dat door de gemeente Aalten begrijpelijke informatie wordt gegeven. Hoe gaat dit bevorderd worden? Aan welke vormen van informatievoorziening wordt hierbij gedacht?

Blz 18 Bekend maken aan alle inwoners waar zij terecht kunnen bij problemen. Geldt dit voor alle problemen van onze inwoners of moeten we hierbij denken aan de doelgroepen met betrekking tot deze nota?

Blz 18 App ongehinderd. Op dit moment is de gemeente nog niet aangesloten op deze app. In hoeverre is deze app toegankelijke voor alle genoemde doelgroepen?

Blz 20 De in te stellen projectorganisatie bestaande uit vertegenwoordigers van ervaringsdeskundigen, ondernemers, maatschappelijke organisaties, bestuurders en ambtenaren van de gemeente Aalten krijgt een onafhankelijk voorzitter. Wordt deze vacature onafhankelijk voorzitter binnen het bestaande netwerk gezocht of wordt deze vacature openbaar opengesteld?

VVD fractie	
ONDERWERP	Voorstel nota inclusie
<i>Vragen</i>	
1.	Op pagina 18 staat dat de gemeente bekend maakt aan alle inwoners waar zij terecht kunnen bij problemen. Is nu al bekend waar en hoe dat loket ingericht wordt? Op welke termijn wordt dit bekend gemaakt aan onze inwoners?
2.	Hoever gaat de gemeente om de inwoners die problemen ondervinden te helpen deze aan te pakken c.q. op te lossen? M.a.w. waar ligt de grens tussen het zelfmanagement (pag. 8) en actieve ondersteuning vanuit de gemeente.
3.	Ieder mens is uniek. Dat betekent dat oplossingen voor iedereen anders kunnen zijn. In hoeverre is de gemeente in staat om maatwerk te leveren of is het beleid gelijke monniken gelijke kappen?